

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právní možnosti řešení vlivu nepříznivých klimatických podmínek na průběh realizace výstavby 1. díl - soukromoprávní smlouvy o dílo

Proces výstavby ovlivňuje řada okolností, které mohou realizaci díla, konkrétně stavby, ztížit či zcela znemožnit. V tomto dvoudílném článku se zaměříme na právní možnosti řešení vlivu nepříznivých klimatických podmínek na sjednanou dobu plnění, jaké možnosti dává smluvním stranám zákon č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“), a jaké jsou odlišnosti u smluv, které byly uzavřeny na základě zadávacího řízení podle zákona č. [134/2016](#) Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“). Problematika související se ZZVZ bude obsahem druhé části článku.

Obecně k pojmu „nepříznivé klimatické podmínky“ v právním řádu ČR a v judikatuře

Právní předpisy pojem nepříznivých klimatických podmínek, někdy také označovaných jako nepříznivé povětrnostní podmínky/vlivy (dále všeobecně jako „**nepříznivé klimatické podmínky**“), nedefinují [\[1\]](#). Při splnění zákonných podmínek však mohou spadat pod obecnější pojmy nepředvídatelných okolností [\[2\]](#), náhody [\[3\]](#) nebo vyšší moci [\[4\]](#), se kterými OZ spojuje právní následky.

Definici nepříznivých klimatických podmínek nenalezneme ani v judikatuře. Soudy jsou ale povinny věc rozhodovat vždy podle okolností daného případu. Proto pokud některý z účastníků řízení v rámci vylíčení skutkových okolností tvrdí, že se v průběhu realizace předmětu smlouvy vyskytly nepříznivé klimatické podmínky, které realizaci díla ovlivnily, bude muset soud individuálně posoudit nejen to, zda nepříznivé klimatické podmínky nastaly, ale bude se zabývat rovněž mírou vlivu těchto okolností na řešený případ (s přihlédnutím k obsahu smlouvy). [\[5\]](#) Výsledek řízení pak bude mj. záviset na tom, zda povaha závazku a smlouva umožňovaly prodloužení doby plnění z důvodu výskytu nepříznivých klimatických podmínek a zda nepříznivé klimatické podmínky dosáhly požadované intenzity k tomu. [\[6\]](#) Explicitní zohlednění nepříznivých klimatických podmínek v rámci smluvních závazků má proto své opodstatnění.

V obecné rovině jde o vnější objektivní okolnosti, které mohou mít vliv na schopnost dlužníka realizovat předmět plnění v ujednaném čase a ujednaným způsobem [\[7\]](#). Pro účely smlouvy o dílo lze za nepříznivé klimatické podmínky označit vnější přírodní (povětrnostní, atmosférické) vlivy, které dočasně nebo trvale znemožňují zhotoviteli realizovat dílo smluveným způsobem. Pojem nepříznivých klimatických podmínek smluvní strany ve smlouvách nejčastěji definují jejich demonstrativním výčtem, kterým se snaží pro účely daného závazkového vztahu vymezit, za jakého počasí nelze dílo objektivně realizovat, zejm. proto že nelze dodržet technologický postup výstavby, a z tohoto důvodu pak dochází k prodloužení doby plnění či k jejímu přerušování. Nejčastěji je ve smlouvách zmiňován dlouhodobý déšť, přívalové deště, krupobití, sněžení, mráz nebo teploty pod 5 °C, silný vítr, vichřice atd. Velmi často je smluvními stranami rovněž vyžadováno, aby šlo o dlouhodobější stav (např. v délce trvání alespoň 7 dnů) a zároveň, aby tyto podmínky skutečně znemožňovaly pokračování

v realizaci díla[8]. Z uvedených znaků si můžeme vyvodit také základní dělení nepříznivých klimatických podmínek, a to na podmínky předvídatelné a nepředvídatelné a dále na podmínky dlouhodobé a krátkodobé.

Předvídatelné vs. nepředvídatelné nepříznivé klimatické podmínky

Ačkoliv není doba plnění podstatnou náležitostí smlouvy o dílo, v dnešní době již naprostá většina kontraktů ujednání o době plnění obsahuje. Postup při provádění díla si zhotovitel určuje obvykle sám (§ 2592 OZ). Dílo zhotovitel provádí svým jménem a na svou odpovědnost. Odpovědnost nese i za to, že je schopen dílo realizovat v ujednaném čase, jde o jeho běžné podnikatelské riziko. Pakliže nastanou nepříznivé klimatické podmínky, je oprávněn v realizaci díla po dobu jejich trvání nepokračovat. Obvyklé výkyvy počasí však nemají na délku realizace stavby vliv (neujednají-li smluvní strany jinak). Zasáhne-li do způsobu provádění díla objednatel svým nevhodným příkazem (pokynem), např. požaduje provádění díla i za nepříznivých klimatických podmínek, je zhotovitel oprávněn postupovat podle ustanovení § 2594 a § 2595 OZ. Vedle toho je však třeba upozornit na § 2006 odst. 1 OZ, který výslovně stanoví, že nejde o nemožnost plnění, lze-li dluh splnit za ztížených podmínek, s většími náklady, s pomocí jiné osoby nebo až po určené době.[9] Bude-li závazek zhotovitele provést dílo i přes nastání nepříznivých klimatických podmínek splnitelný, jeho závazek nezaniká a je povinen dílo dokončit, s výjimkou tzv. fixních závazků dle § 1980 OZ[10].

Předně je třeba říci, že předvídatelné i nepředvídatelné nepříznivé klimatické podmínky by si s ohledem na absenci právní úpravy v českém právním řádu měly smluvní strany v souladu se zásadou smluvní volnosti ošetřit předem ve smlouvě. Pokud je předmětem díla realizace složitější stavby, která bude realizována v rádech měsíců až let, a lze tedy předpokládat, že do realizace výstavby zasáhne min. jedno klimaticky nepříznivé období (typicky zimní měsíce), je primárně na odpovědnosti smluvních stran, aby při ujednání doby plnění ve smlouvě tyto skutečnosti ošetřily, např. přiměřeným prodloužením celkové doby výstavby nebo možností přerušit provádění díla. V rámci jednání o obsahu smlouvy by mělo být pamatováno i na nepředvídatelné nepříznivé klimatické podmínky, čímž strany mohou předejít budoucím sporům nebo prodlevám při sjednávání podmínek dodatku. V praxi ovšem mohou nastat problémy i v případě, že smlouva určitou výhradu obsahuje. Mnohdy totiž není v silách smluvních stran obsáhnout do smlouvy pestrou škálu situací, které mohou v průběhu výstavby nastat. Problémy tak mohou vyvstat při posuzování naplnění smluvních předpokladů pro využití výhrady o možnosti prodloužení/přerušování doby plnění nebo při vzniku potřeby zohlednit i takové klimatické podmínky, které plnění smlouvy ovlivňují, ale nenaplnějí podmínky sjednané výhrady. Pokud jde o spory při výkladu smlouvy lze doporučit, aby se strany pokusily situaci vyřešit mimosoudně. Prokazování intenzity nepříznivých klimatických podmínek v místě provádění stavby, které mohou být pouze lokálního charakteru, a vyskytující se často v kombinaci s dalšími okolnostmi a vlivy přímo na staveništi, jakož i prokazování objektivní nemožnosti provádění díla z těchto důvodů u každého jednotlivého dne u soudu, si vyžádá rozsáhlé dokazování. Účastník řízení se může snadno dostat do stavu důkazní nouze. Soudy často v procesu dokazování budou vycházet z údajů nashromážděných Českým hydrometeorologickým ústavem. Samotné posouzení vlivu nepříznivých klimatických podmínek na průběh výstavby bude s největší pravděpodobností předmětem znaleckého posouzení. Je proto pochopitelná snaha soudů, aby účastníci řízení, pokud je to alespoň trochu možné, dosáhly smírného vyřešení sporu.

V případě, že si smluvní strany ničeho neujednaly nebo ujednání ve smlouvě nedopadají na situaci, která při zhotovení díla nastala, mají smluvní strany, resp. zhotovitel, z jehož podnětu budou tyto situace nejčastěji řešeny, následující možnosti (před podáním žaloby). Primárně se může zhotovitel s objednatelem na změně závazku ze smlouvy vždy dohodnout. Pokud ovšem ke shodě nedojdou, nemá zhotovitel v případě předvídatelných nepříznivých klimatických podmínek oporu pro právo na prodloužení doby plnění ani při podpůrném použití OZ. Uvedené souvisí s požadavkem vyplývajícím z § 4 a § 5 OZ, a to, že každý má v právním styku postupovat s běžnou péčí a opatrností odpovídající

rozumu průměrného člověka, a v případě, že se osoba přihlásí k odbornému výkonu jako příslušník odborného povolání nebo stavu, dává tím najevo, že je schopna jednat se znalostí a pečlivostí, která je s jeho povoláním nebo stavem spojená. Zhotovitel bude (téměř vždy) právně jednat jako odborník podle § 5 OZ. Bude-li jednat v konkrétním případě bez náležité odborné péče (např. pokud si nevyhradí možnost prodloužení doby plnění nebo možnost přerušování díla předem), jde to k jeho tíži[11]. Zcela tak na něj dopadají důsledky předvídané v § 2006 odst. 1 OZ.

V případě nepředvídatelných nepříznivých klimatických podmínek již OZ určité možnosti zhotoviteli poskytuje, nicméně jde o zcela výjimečné případy vyžadující vysokou míru intenzity vlivu nepříznivých klimatických podmínek na realizaci díla při současném kumulativním splnění dalších zákonných podmínek. V prvním případě jde o možnost zhotovitele dovolávat se obnovení jednání o smlouvě v souladu s § 1765 OZ[12]. Zároveň však platí, že uplatnění tohoto práva neopravňuje dotčenou stranu, aby odložila plnění. Tento postup bude využitelný jen pokud nepříznivé klimatické podmínky zapříčiní podstatnou změnu okolností a podstatným způsobem vychýlí rovnováhu smluvních stran ve prospěch jedné z nich, v tomto případě objednatele. Zadruhé by bylo možné za určitých okolností uvažovat o použití korektivu dobrých mravů a poctivosti ve vztahu k jednání objednatele. Určitou obranu poskytuje také § 8 OZ, který stanoví, že zjevné zneužití práva nepožívá právní ochrany. [13] Jejich uplatnění však v praxi bude směřovat spíše až k okamžiku uplatnění práva na zaplacení smluvní pokuty za prodlení s provedením díla ze strany objednatele nebo v případě ochrany oprávněných zájmů zhotovitele po zániku smlouvy (vymáhání práva na zaplacení ceny díla, určení neplatnosti odstoupení od smlouvy ze strany zhotovitele apod.). Pokud jde ovšem o právní úpravu obsaženou v § 2904 a § 2913 odst. 2 OZ, tato se týká pouze odpovědnosti za škodu, nejde o modifikaci závazku ani tato ustanovení nezpůsobují jeho zánik. Mohou pouze zprostit škůdce odpovědnosti za škodu, škůdce (dlužník) je však i nadále povinen splnit svůj dluh v souladu s uzavřenou smlouvou.

Krátkodobé vs. dlouhodobé nepříznivé klimatické podmínky

Krátkodobost a dlouhodobost má pro realizaci díla význam do té míry, že krátkodobě nepříznivé klimatické podmínky, pokud jsou přiměřené danému ročnímu období a místu realizace díla, nemají obvykle žádný vliv na dobu plnění ujednanou ve smlouvě. Zhotovitel je povinen s běžnými výkyvy počasí při realizaci díla počítat. Naopak dlouhodobější nepříznivé klimatické podmínky již vliv na plnění smlouvy o dílo mít mohou a pravidelně také mají. S těmito by smluvní strany měly počítat při jednání o obsahu smlouvy. Nicméně nelze vyloučit, že i krátkodobě extrémně nepříznivé klimatické podmínky mohou ovlivnit stavbu natolik, že si tento stav vyžádá úpravu smluvního vztahu, např. při ovlivnění založení stavby abnormálním úhrnem srážek v době přivalových dešťů[14].

Výskyt nepříznivých klimatických podmínek na staveništi

Stěžejním důkazem o výskytu/trvání nepříznivých klimatických podmínek by měl být stavební deník, do něž je zhotovitel povinen denně provádět záznamy o skutečnostech rozhodných pro provádění stavby a mj. také o skutečnostech důležitých pro věcné, časové a finanční plnění smluv, mezi něž výslovně vyhláška řadí také mimořádné klimatické vlivy.[15] Vedení deníku je povinností zhotovitele stavby[16]. Záznamy do stavebního deníku mohou provádět také stavebník, stavbyvedoucí, osoba vykonávající stavební dozor, osoba provádějící kontrolní prohlídku stavby a osoba odpovídající za provádění vybraných zeměměřických prací, dále osoby vykonávající technický dozor stavebníka, autorský dozor a některé další osoby.

Jelikož bude stavební deník v případě sporu mezi stranami ohledně klimatických podmínek na staveništi jedním z klíčových důkazů, lze zhotovitelům vřele doporučit, aby záznamy prováděli vždy v daný den a vyvstane-li taková potřeba, tak i později v průběhu dne (např. při výskytu krátkodobě velmi nepříznivých klimatických podmínek, jejichž důsledky se na stavbě mohou projevit teprve

dodatečně a které mohou v budoucnu představovat liberační důvod odpovědnosti zhotovitele za škodu). Využívání dat shromážděných Českým hydrometeorologickým ústavem může mít svá úskalí, neboť nemusí postihnout lokálními odchylky a mohou tak vznikat (spíše menší) rozpory mezi stavebním deníkem s oficiálními daty hydrometeorologického ústavu. Lze však konstatovat, že meteorologická data ústavu budou často jediným hodnověrným zdrojem informací o počasí v daném období v širší lokalitě realizace stavby, který lze opatřit zpětně. V tomto ohledu lze zmínit také elektronické stavební deníky, které bylo možné fakultativně využívat již dříve, avšak po novele stavebního zákona účinné od 1. 1. 2021 je tato forma obligatorní pro stavby realizované v nadlimitním režimu dle ZZVZ[17]. Některé elektronické stavební deníky umožňují automatické ukládání informací o počasí přímo v místě realizace stavby, a to i několikrát denně. Pro účely případného soudního sporu bude sice důležitá důvěryhodnost zdroje meteorologických dat, z něhož jsou informace do systému získávány, nicméně zvyšuje se tím kvalita stavebního deníku jako důkazního prostředku v případném soudním řízení.

Samotný postup prací pak bude často záviset na rozhodnutí stavbyvedoucího nebo jeho zástupce, kteří jsou odpovědní za odborné provádění stavebních prací. Při rozhodování o tom, zda lze stavební práce v daný okamžik realizovat nebo ne, jsou povinni postupovat odborně, s využitím svých znalostí a s náležitou pečlivostí. Má-li stavbyvedoucí či jeho zástupce pochybnosti, je povinen zvážit rizika. Pokud se rozhodne pokračovat v realizaci díla i v době nepříznivých klimatických podmínek, by měl zároveň určit, jaká opatření je třeba učinit pro zamezení jejich nepříznivému vlivu na rozestavěnou stavbu. Došlo-li by ovšem prováděním prací v době nepříznivých klimatických podmínek k porušení technologických postupů při výstavbě, šlo by o porušení smlouvy o dílo na straně zhotovitele. Vedle toho klíčovou roli sehrává technický dozor stavebníka, v menší míře pak též autorský dozor. Tyto osoby mají pro objednatele kontrolovat řádné provádění díla a zjistí-li při realizaci stavby jakékoliv vady nebo porušení smlouvy, jsou povinni o tom učinit zápis do stavebního deníku a vyzvat zhotovitele ke sjednání nápravy. Stejně tak by měl technický dozor stavebníka posuzovat pravdivost zápisů provedených zhotovitelem ve stavebním deníku, to se týká rovněž popisu klimatických podmínek na staveništi. Nejsou-li uvedené osoby ustanoveny, je na objednateli, aby prováděl osobně průběžnou kontrolu realizace díla a zajistil si tak, že zhotovitel postupuje v souladu se smlouvou, právními předpisy a technickými normami.

Ve druhém díle článku se budeme zabývat touto problematikou z pohledu ZZVZ.

Mgr. Eva Burdová,
advokátní koncipientka

Mgr. Milan Šebesta, LL.M.,
advokát a partner

[MT Legal s.r.o., advokátní kancelář](#)

Jugoslávská 620/29
120 00 Praha 2

Tel.: +420 222 866 555
Fax: +420 222 866 546

[1] Nicméně nepříznivé klimatické podmínky jako pojem se v právních předpisech objevují, např. v § 41 odst. 5 zákona č. [262/2006](#) Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů, či v § 5 odst. 3 zákona č. [374/2011](#) Sb., o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů.

[2] § 1765, § 2620 odst. 2 či § 2913 odst. 2 OZ.

[3] Náhoda je však rozhodná podle § 2904 OZ pouze pro závazky z deliktu.

[4] OZ ani ZZVZ legální definici vyšší moci (latinsky vis maior) přímo neupravují, dovozuje se však z § 2913 odst. 2 OZ, podle nějž jde o mimořádnou, nepředvídatelnou a nepřekonatelnou překážku vzniklou nezávisle na vůli škůdce, která mu dočasně nebo trvale zabránila ve splnění jeho povinnosti. Vyšší moc se v textu OZ objevuje hned na několika místech, např. v § 651, § 1417, § 1928 atd. Dřívější právní úprava obsažená v zákoně č. [40/1964](#) Sb., občanském zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013, pojem vyšší moci nedefinovala, dovodila jej však judikatura, např. v rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 29.1.2008, sp. zn. 25 Cdo 529/2006: „Může jít o události způsobené zejména vnějšími přírodními silami, např. o živelní událost, které nemohlo být provozovatelem zabráněno ani nemohla být objektivně odvrácena, a to ani při vynaložení takového úsilí, jež by bylo možné vynaložit. V takových případech jde o zásah „zvenčí“, nikoliv o okolnost mající původ ve vlastním provozu. Jde v podstatě o tzv. kvalifikovanou (nikoliv prostou) náhodu, neboli vyšší moc (vis maior).“ Ustanovení upravující vyšší moc bylo ale obsaženo v § 374 odst. 1 zákona č. [513/1991](#) Sb., obchodního zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013. Současné definiční znaky obsažené v § 2913 odst. 2 OZ navazují na tuto dřívější právní úpravu obsaženou v obchodním zákoníku i na dřívější judikaturu.

[5] K tomu např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 10. 2013, č. j.: 4 Cm 127/2008-335: „Soud má za to, že drsnější průběh zimy na Vysočině je obecně známou skutečností, žalobce jako odborník měl předpokládat případnou nemožnost provádět některé práce v průběhu zimního období. Ostatně v daném období zimy 2005/2006 byl pouze teplotně průběh nadnormální, nikoliv již z hlediska meteorologických jevů, zejména sněhu. Případně již při uzavírání smlouvy mohl žalobce požádat o posunutí termínu. (...) Ze zprávy meteorologického ústavu vyplývá, že zimní období 2005/2006 bylo z hlediska mrazových a ledových dnů nadnormální, z hlediska arktických dnů normální, byla mimořádně nadnormálně vysoká sněhová pokrývka, z hlediska meteorologických jevů se vyskytovaly meteorologické jevy běžné pro zimní období. Takové počasí nelze označit za běžné, ale dle názoru soudu výkyv nedosahoval intenzity, kterou by bylo možno označit za zásah vyšší moci (ke kterému by vzhledem ke smluvnímu ujednání případně soud přihlédl, pokud by snižoval nepřiměřeně vysokou pokutu).“ Nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 9. 2015, č. j.: 159 ICm 3826/2014-110: „Žádná z výše uvedených okolností nedosahovala intenzity mimořádných a nepředvídaných okolností. Bylo nepochybně prokázáno, že smlouva o dílo byla uzavřena v říjnu 2012 s tím, že stavba bude dokončena v zimním období, kdy se dalo předpokládat, že počasí nebude zcela příznivé a může dojít k zastavení prací. Dlužník měl s touto eventualitou počítat a vše ošetřit přímo ve smlouvě či včas uzavřít dodatek ke smlouvě.“

[6] Mimo závazkové právo se lze se zohledněním nepříznivých klimatických podmínek setkat ve větší

míře v řízeních týkajících se deliktů odpovědnosti, např. v řízeních týkajících se dopravních nehod, či v řízeních týkajících se odpovědnosti za škodu/újmou podle OZ. Rovněž tato judikatura může naznačovat, jakým způsobem budou soudy k posouzení nepříznivých klimatických podmínek přistupovat v oblasti závazkového práva. K tomu např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 4. 2017, sp. zn. 25 Cdo 4132/2016, usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 6. 9. 2001, sp.zn. 3 Tz 182/2001 či usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 17. 2. 2010, sp. zn. 8 Tdo 68/2010. I zde se soudy zabývají, do jaké míry nepříznivé klimatické podmínky ovlivnily výsledek, který nastal, a do jaké míry zbavují pachatele či škůdce zavinění.

[7] Právo zhotovitele na prodloužení doby plnění z důvodu výskytu mimořádně nepříznivých klimatických podmínek vplývá také např. z pod-čl. 8.4 Obecných podmínek Smluvních podmínek pro výstavbu pozemních a inženýrských staveb projektovaných objednatelem FIDIC (Červená kniha). Za mimořádně nepříznivé lze podle komentáře k Červené knize považovat takové podmínky, které se vyskytují pouze s určitou četností – může se jednat například o stav, který se vykytuje pouze jednou za období odpovídající čtyřnásobku až pětinasobku doby provádění daného konkrétního díla. I zde se klade důraz na individuální posouzení ve vztahu k místu realizace.

[8] Typicky, pokud jsou předmětem díla venkovní i vnitřní práce, které lze provádět paralelně, k přerušení díla nedochází, neboť zhotovitel může pokračovat v provádění činností uvnitř. Dlouhodobější nepříznivé klimatické podmínky by pak mohly být důvodem pro prodloužení doby plnění, aby se zhotovitel nedostal do prodlení s realizací venkovních prací, a tudíž s dokončením celého díla. Odlišně by bylo přistupováno k situaci, kdy smlouva stanoví odděleně dobu plnění pro realizaci venkovních a vnitřních částí díla.

[9] K tomu lze doplnit, že současná právní úprava § 1968 OZ upravující prodlení dlužníka byla inspirována dřívější kogentní právní úpravou obsaženou v § 365 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013. Soudy na jeho základě dovodily, že zohlednění jiných důvodů než prodlení věřitele při posuzování prodlení dlužníka není možné (k tomu např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 20. 7. 2015, sp. zn. 32 Cdo 3504/2013). Současná právní úprava prodlení dlužníka má částečně kogentní povahu. Pokud si smluvní strany neujednají liberační důvody vzniku prodlení, pak je dle OZ jediným důvodem, v jehož důsledku nenastává odpovědnost dlužníka za prodlení, skutečnost, že prodlení dlužníka nastalo v důsledku prodlení věřitele (např. pro neposkytnutí řádné součinnosti ze strany objednatele nezbytné pro dokončení díla).

[10] Jako příklad by mohla sloužit smlouva o dílo na realizaci dočasné stavby pro účely konání konkrétní sportovní události. Pokud vlivem nepříznivých klimatických podmínek nebude dočasná stavba zrealizována do konání sportovní události, lze jednoznačně dospět k závěru, že poté již objednatel nebude mít zájem na jejím provedení.

[11] K tomu např. Lavický, P. a kol.: Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, 70 s.: „Zatímco § 4 odst. 1 ObčZ u každého předpokládá pouze běžnou péči a opatrnost, bez odborných znalostí (objektivní měřítko průměrného obyčejného člověka), § 5 odst. 1 ObčZ toto objektivní měřítko zpřísňuje a vyžaduje právě to, aby odborník měl svému oboru odpovídající obvyklé znalosti, schopnosti a dovednosti, a aby je dovedl využívat s tomu odpovídající obvyklou péčí a opatrností. Tato kritéria lze pro zjednodušení vyjádřit jako objektivní měřítko průměrného profesionála či odborníka.“ Odpovědnostní důsledky při porušení § 4 a § 5 pak řeší § 2912 OZ.

[12] K tomu např. Hulmák, M. a kol.: Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 227 a násl.: Dotčená strana má právo dovolávat se změny okolností jen tehdy, pokud prokáže, že změnu nemohla rozumně předpokládat. Mohla-li tak učinit, nelze spravedlivě požadovat po druhé straně, aby nesla náklady jejího špatného rozhodnutí...Pokud jde o příklady změn okolností, které pravidelně nebudou splňovat podmínku předvídatelnosti a které jsou a musejí být (má-li efektivně fungovat smluvní právo, zejm. u dlouhodobějších kontraktů) pokryty běžným smluvně podstupovaným rizikem, jedná se např. o běžné kolísání cen a poptávky a nabídky, standardní fluktuaci zaměstnanců, běžné výkyvy počasí, obvyklé střídání politických programů apod. Naopak, naprostý kolaps cen či měn, revoluční politické převraty či katastrofální meteorologické jevy podmínce nepředvídatelnosti zpravidla vyhoví. K výkladu § 1765 OZ viz také článek Mikulajová, K.: Změna závazku ze smlouvy na plnění veřejné zakázky v kontextu vyšší moci, dostupný >>> [zde](#).

[13] Vodítka k možnosti uplatnění těchto korektivů by mohla být dovozena ze starší judikatury k dřívější právní úpravě obchodněprávních závazkových vztahů, např. z rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 11. 2009, sp. zn. 33 Cdo 1682/2007, z rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 3. 2008, sp. zn. 32 Odo 1651/2005, či z rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 17. 5. 2011, sp. zn. 23 Cdo 2192/2009.

[14] Příkladem by mohly být přivalové deště v letních měsících roku 2020, které byly neobvykle časté a jejich předvídatelnost byla minimálně sporná, neboť předpovědi počasí i radarová data Českého hydrometeorologického ústavu se velmi často v průběhu dne měnily.

[15] K tomu viz příloha č. 16 vyhlášky č. [499/2006](#) Sb., o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů.

[16] Uvedené vyplývá z § 157 odst. 2 zákona č. [183/2006](#) Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Upozorňujeme ovšem na novou úpravu § 152 odst. 6 zákona č. [183/2006](#) Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, kde je povinnost zajistit vedení elektronického stavebního deníku uložena stavebníkovi.

[17] Dle účelu této novely se domníváme, že jde o terminologickou nepřesnost, a zákonodárce zamýšlel využití elektronických stavebních deníků pro veřejné zakázky na stavební práce zadávané v nadlimitním režimu dle ZZVZ, nikoliv na jakékoliv stavby, které jsou součástí veřejných zakázek jiného druhu zadávaných v nadlimitním režimu.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv](#)

[pohledem Ústavního soudu](#)

- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)
- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)